

Bruxelles, den 14. juli 2026
(OR. en)

11867/26

EDUC 331
SOC 493
EMPL 277
JEUN 196
COMPET 955
ECOFIN 1005

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	10. juli 2026
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2026) 363 final
Vedr.:	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET om gennemførelsen af Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 363 final.

Bilag: COM(2026) 363 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 10.7.2026
COM(2026) 363 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

om gennemførelsen af Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstanddygtighed

{SWD(2026) 181 final}

1. Indledning – rapportens formål, anvendelsesområde og metode

Det europæiske samarbejde om erhvervsuddannelse har i overensstemmelse med artikel 165 og 166 i TEUF spillet en vigtig rolle i årenes løb. Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed ("Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse") beskrev en vision for erhvervsrettet uddannelse med relevante langsigtede reformprincipper. Osnabrückerklæringen, der blev vedtaget i november 2020 som led i Københavnprocessen, supplerede Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse med mere konkrete og kortsigtede tiltag på både nationalt plan og EU-plan. Den havde navnlig til formål at modernisere de erhvervsrettede uddannelser ved at sikre hurtige tilpasning af dem til arbejdsmarkedets behov, øge læringsforløbenes fleksibilitet og forberede de lærende på den grønne og den digitale omstilling. Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse fastsatte sammen med Osnabrückerklæringen EU's politikramme for erhvervsrettet uddannelse for perioden 2020-2025 kombineret med andre strategiske dokumenter og politikker som f.eks. handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder, den europæiske dagsorden for færdigheder, det digitale årti og det europæiske uddannelsesområde.

Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse omfatter følgende prioriteter:

- Erhvervsrettet uddannelse er fleksibel med hensyn til at tilpasse sig ændringer på arbejdsmarkedet.
- Flexibilitet og udviklingsmuligheder er centrale for erhvervsrettet uddannelse.
- Erhvervsrettet uddannelse er drivkraft for innovation og vækst og forbereder de lærende på den digitale og den grønne omstilling og på at varetage stærkt efterspurgt job.
- Erhvervsrettet uddannelse er et attraktivt valg baseret på et moderne og digitaliseret udbud af uddannelser/færdigheder.
- Erhvervsrettet uddannelse fremmer lige muligheder.
- Erhvervsrettet uddannelse understøttes af en kvalitetssikringskultur.

Prioriteterne i Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse indgår i en bredere politisk struktur, der knytter erhvervsrettet uddannelse til beskæftigelse, økonomisk udvikling og konkurrenceevne, ofte med en sektorspecifik tilgang. Det fremhæves udtrykkeligt i årsrapporten om det indre marked og konkurrenceevnen 2026¹, at det er vigtigt at fremme kompetenceudvikling, herunder gennem erhvervsrettet uddannelse, for at afhjælpe manglen på arbejdskraft. Siden 2020 er manglen på kvalificeret arbejdskraft blevet mere udtalt i sektorer med tilknytning til erhvervsuddannelsesprogrammer såsom bygge- og anlægssektoren, transportsektoren, sundhedssektoren, fremstillingsindustrien, rene teknologier og forsvar, hvilket gør erhvervsrettet uddannelse endnu vigtigere med hensyn til

¹ Europa-Kommissionen (2026) *Årsrapport om det indre marked og konkurrenceevnen 2026*. Findes på: https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/2026-annual-single-market-and-competitiveness-report_en.

at levere de færdigheder, der er behov for på arbejdsmarkedet. På tværs af sektorer er udfordringer med hensyn til færdigheder en af de hindringer for vækst, som SMV'er har afdækket, og de erhvervsrettede uddannelser er afgørende for at levere de færdigheder, som europæiske virksomheder skal bruge for at kunne trives.

Ifølge Eures' 2024-rapport om arbejdskraftmangel og -overskud kræver ni ud af ti af de vigtigste erhverv med mangel på arbejdskraft i EU² erhvervsuddannelseskvalifikationer. Betydningen af erhvervsrettede uddannelser fremhæves derfor i flere EU-politikker. Erhvervsuddannelsesprogrammer og lærlingeuddannelser er centrale for strategierne for sektorspecifikke færdigheder under pagten for færdigheder på fagområder inden for f.eks. fremstillingssektoren, bygge- og anlægssektoren, turisme, bæredygtig energi og den digitale sektor³. Ligeledes tilrettelægger [den europæiske alliance for lærlingeuddannelser](#) aktiviteter til støtte for økonomiske sektorer (f.eks. byggeri, turisme og hotelvirksomhed samt sundhedspleje/langtidspleje) med henblik på at fremme og styrke sektorspecifikke lærlingeprogrammer.

I meddelelsen om færdighedsunionen fra 2025⁴ og Rådets henstilling af 2026 om den menneskelige kapital i Den Europæiske Union⁵ fremhæves det, at erhvervsuddannelsessystemer, der er tæt knyttet til arbejdsmarkedets behov, er afgørende for at imødegå den manglende overensstemmelse mellem færdigheder og arbejdsmarkedets behov. Aftalen om ren industri fra 2025⁶ henviser til behovet for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft i centrale sektorer for at støtte omstillingen til en lavemissionsøkonomi. Den europæiske strategi for boligbyggeri under boligpakken⁷ har i henhold til foranstaltning 7 til formål at øge tilgængeligheden af kvalificeret arbejdskraft i byggesektoren, bl.a. ved at støtte partnerskaber mellem universiteter, erhvervsuddannelsesudbydere, virksomheder, arbejdsmarkedets parter og institutter for anvendt forskning. I meddelelsen om Det nye europæiske Bauhaus fra 2025 bebudes der ligeledes støtte til lærlingeuddannelser og erhvervsuddannelser målrettet unge⁸. I handlingsplanerne for bil-, stål- og metalindustrien samt den kemiske industri fremhæves også vigtigheden af færdigheder og den sociale dimension for at sikre disse sektors

² Faglærte eller specialiserede medarbejdere, der arbejder med svejsning eller skærebrænding, sygeplejersker, kokke, elektrikere, VVS'ere, lastbilchauffører, pladesmede, CNC-operatorer og industriteknikere m.m. i metalindustrien, slagtere, fiskehandlere og medarbejdere, der udfører beslægtet arbejde inden for fødevarerfremstilling.

³ Europa-Kommissionen (u.d.) *Industrial ecosystems and partnerships*. Pagten for færdigheder. Findes på: https://pact-for-skills.ec.europa.eu/about/industrial-ecosystems-and-partnerships_en.

⁴ Europa-Kommissionen (u.d.) *Færdighedsunionen*. Findes på: https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/union-skills_da.

⁵ Rådet for Den Europæiske Union (2026) *Afhjælpning af manglen på kvalificeret arbejdskraft: Rådet vedtager henstilling om den menneskelige kapital*. Findes på: <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2026/03/09/tackling-the-skills-shortage-council-adopts-recommendation-on-human-capital/>.

⁶ Europa-Kommissionen (u.d.) *Aftalen om ren industri*. Findes på: https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/clean-industrial-deal_da.

⁷ Europa-Kommissionen (u.d.) *The European Affordable Housing Plan*. Findes på: https://housing.ec.europa.eu/european-affordable-housing-plan_en.

⁸ Europa-Kommissionen (u.d.) *New European Bauhaus: Vision to implementation*. Findes på: https://new-european-bauhaus.europa.eu/new-european-bauhaus-vision-implementation_en.

konkurrenceevne. Erhvervsrettet uddannelse bidrager også til målene i forordningen om nettonulindustri, mens akademierne for nettonulindustrien⁹ hjælper de erhvervsrettede uddannelser med at tilpasse sig til teknologisk innovation og styrke konkurrenceevnen, bl.a. ved at udvikle læringsprogrammer, der er udformet i fællesskab med industrien i bestemte sektorer.

I denne politiske kontekst giver denne rapport et overblik over de reformer og foranstaltninger, som medlemsstaterne har gennemført efter vedtagelsen af Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse. Rapporten har ikke til formål at evaluere foranstaltninger og reformer eller at vurdere deres virkning. Formålet er derimod at gøre status over relevante foranstaltninger fem år efter vedtagelsen af Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse i overensstemmelse med henstillingens artikel 36 på grundlag af tilgængelige data på nationalt og europæisk plan og Cedefops årlige overvågning. Siden 2020 har Cedefop og Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut gennemført en integreret overvågning, som foreslået af Europa-Kommissionen og godkendt af Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsuddannelse, til dækning af prioriteterne i Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse samt Osnabrückerklæringen. Rapporten bygger i vid udstrækning på denne overvågning og medlemsstaternes nationale gennemførelsesplaner, som blev udarbejdet efter vedtagelsen af Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse¹⁰. Medlemsstaterne udarbejdede navnlig i 2022 nationale gennemførelsesplaner, hvori de beskrev de aktiviteter, som de ville gennemføre i de følgende år for at tilgodese EU-prioriteterne inden for erhvervsrettet uddannelse. Rapporten bygger i vid udstrækning på at gøre status over de aktiviteter, som medlemsstaterne har gennemført.

Rapporten er udarbejdet af Europa-Kommissionen og bygger på talrige udvekslinger med medlemsstaterne i Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsuddannelse samt på statistisk materiale, navnlig med hensyn til status på de tre kvantitative mål, der er fastsat i Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse. Der er også anvendt flere politikdokumenter og undersøgelser som grundlag for rapporten. Rapporten omfatter desuden foranstaltninger på EU-plan til støtte for medlemsstaternes bestræbelser på at modernisere erhvervsuddannelsessystemerne, herunder data om gennemførelsen af foranstaltninger og reformer, der støttes og finansieres af EU. Yderligere oplysninger findes i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene.

Denne rapport er vigtig for udarbejdelsen af den kommende europæiske strategi for erhvervsrettet uddannelse, som bebudet i meddelelsen om færdighedsunionen af 5. marts 2025. Den nyligt vedtagne Herning-erklæring om attraktive og inkluderende erhvervsuddannelser 2026-2030 samt den kommende europæiske strategi for erhvervsrettet uddannelse vil sammen med Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse, udgøre den nye europæiske politikramme for erhvervsrettet uddannelse for perioden efter 2025.

⁹Europa-Kommissionen (u.d.) *Industrial ecosystems: strengthening EU competitiveness through partnerships*. Findes på: <https://ec.europa.eu/newsroom/growth/items/823315/en>.

¹⁰ Alle EU-medlemsstater undtagen Tjekkiet og Irland har udarbejdet en national gennemførelsesplan, som er offentliggjort på Kommissionens websted.

2. Status for opfyldelsen af de tre kvantitative mål

Til at overvåge fremskridt, der er gjort med gennemførelsen, er der i Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse fastsat kvantitative mål for adgang til arbejdsbaseret læring, beskæftigelse af færdiguddannede fra en erhvervsrettet uddannelse og mobilitet på de erhvervsrettede uddannelser, defineret som gennemsnitsværdier for EU, der skal være opnået af medlemsstaterne i fællesskab senest i 2025.

Ifølge de seneste tilgængelige data var gennemsnittet i EU som følger:

1. andelen af nyuddannede i alderen 20-34 år, der har haft adgang til arbejdsbaseret læring under deres erhvervsrettede uddannelse, nåede op på **66,0 % i 2025¹¹** og overskred således **målet på 60 %**
2. andelen af færdiguddannede fra en erhvervsrettet uddannelse i beskæftigelse i alderen 20-34 år nåede op på **80,2 % i 2025¹²** og er således tæt på **målet på 82 %**
3. målet for mobilitet på de erhvervsrettede uddannelser udgjorde **2,1 % i 2021**, hvilket var langt fra **målværdien på 8 % for 2025**, der er fastsat i Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse. I Rådets henstilling "Et mobilt Europa" fra 2024 blev der fastsat et nyt mål på 12 %, som skal nås senest i 2030 (herunder med en bredere vifte af mobilitetsoplevelser) (det seneste skøn er 5,3 % i 2023¹³).

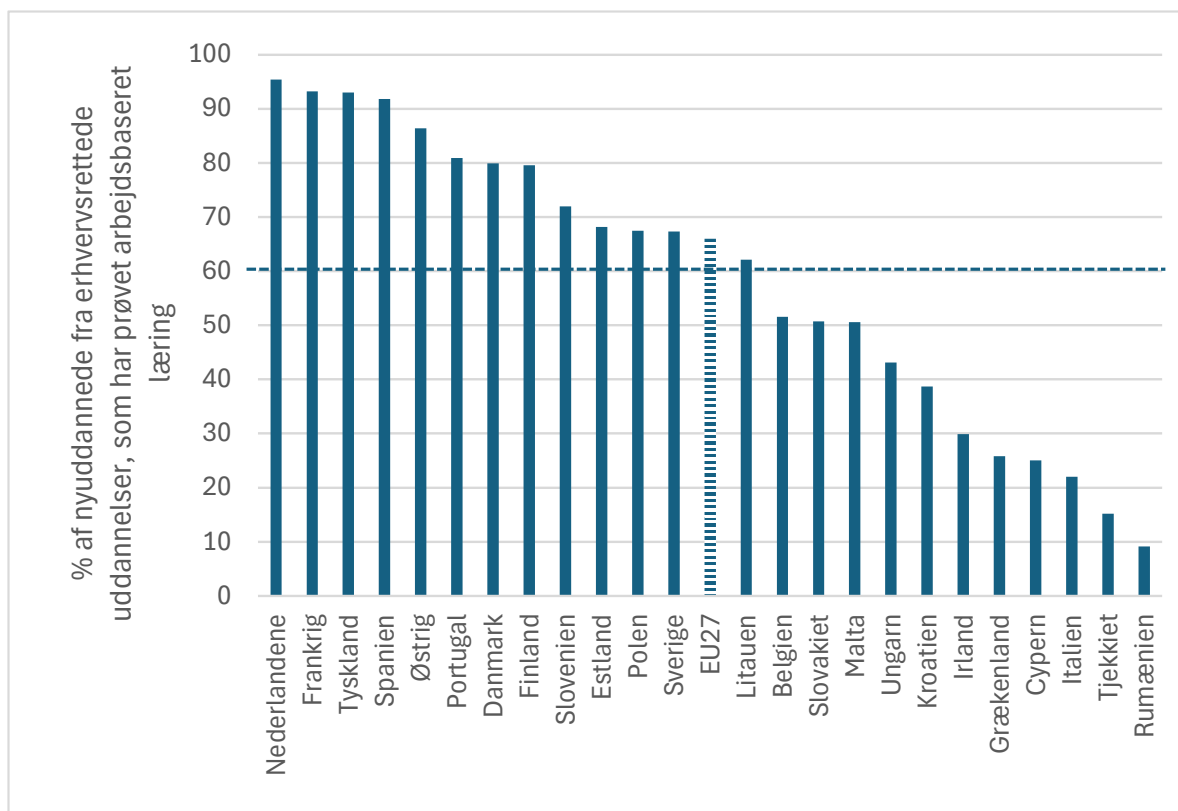
Der er store forskelle i graden af opnåelse af målene og fremskridt over tid fra land til land. Selv om målet for arbejdsbaseret læring på EU-plan er nået, har landene i hele Europa gjort forskellige fremskridt med at udvide deltagelsen i arbejdsbaseret læring (Figur 1). Mens lande som Nederlandene (95,4 %), Frankrig (93,2 %) og Tyskland (93,0 %) allerede ligger langt over målene for arbejdsbaseret læring, ligger andre – som Rumænien (9,1 %), Tjekkiet (15,2 %) og Italien (22,0 %) – fortsat et godt stykke under referenceværdien.

Figur 1. Nyuddannede, der har haft adgang til arbejdsbaseret læring under deres erhvervsrettede uddannelse (2025)

¹¹ Eurostat (EU Labour Force Survey). [Exposure of VET graduates to work-based learning \(tps00215\)](#).

¹² Eurostat (EU Labour Force Survey). [Employment rates of young persons not in education and training by educational attainment level and years since completion of highest level of education \(edat_lfse_24\)](#).

¹³ Europa-Kommissionens beregninger baseret på data fra Erasmus+ Dashboard. Udtræk af (dato): juni 2025.

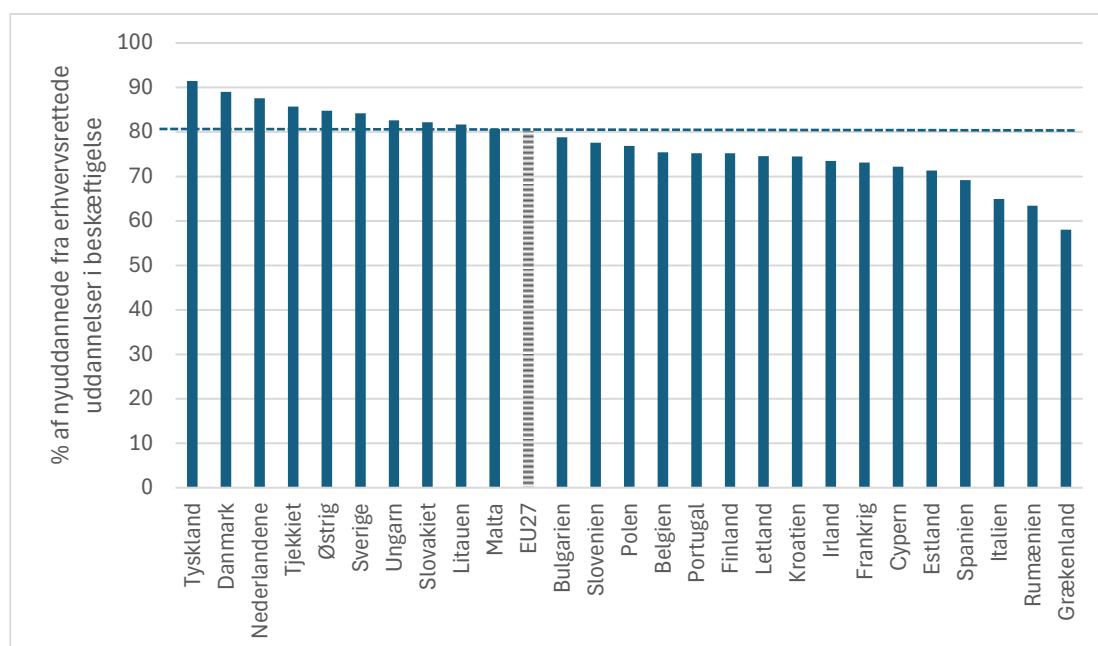
Kilde: Eurostat (EU Labour Force Survey). [Exposure of VET graduates to work-based learning \(tps00215\)](#)

Bemærk: Landene er anført i faldende orden på grundlag af data for 2025. Lav pålidelighed for Tyskland, Spanien, Polen, Malta, Ungarn, Irland og Cypren. Ingen data for Bulgarien, Letland og Luxembourg.

Landene har gjort blandede fremskridt hen imod målet for beskæftigelsesfrekvensen blandt færdiguddannede fra en erhvervsrettet uddannelse (Figur 2). Når der er gjort fremskridt, skyldes det faktorer som bedre tilpasning af erhvervsuddannelsesprogrammer til arbejdsmarkedets behov og fremgang på arbejdsmarkedet i de seneste år, som har medført stor efterspørgsel efter erhvervsprofiler¹⁴, samt demografiske ændringer. Efter en kraftig stigning mellem 2021 og 2023 (fra 76,0 % til 80,9 %) fulgte et mindre fald og en stabilisering i de efterfølgende år, således at andelen nåede op på 80,2 % i 2025. Dette mønster tyder på, at unge, herunder færdiguddannede fra en erhvervsrettet uddannelse, har stået over for særlige udfordringer med at komme ind på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse i en situation med en større nedgang i den generelle vækst i beskæftigelsen.

¹⁴ Europa-Kommissionen (2025) *Rapporten om uddannelsesovervågning 2025: Sammenlignende rapport*. Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor. Findes på: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/30c1ccaa-bfdd-11f0-a612-01aa75ed71a1>.

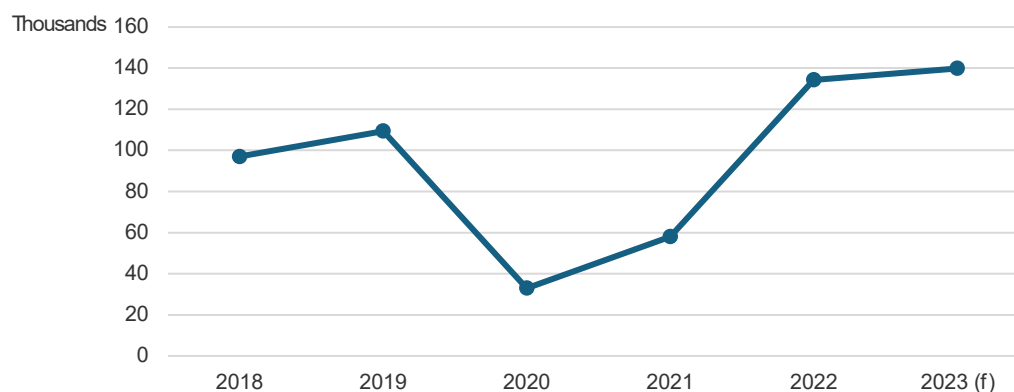
Figur 2. Beskæftigelsesfrekvensen for nyuddannede fra de erhvervsrettede uddannelser (2025)

Kilde: Eurostat (EU Labour Force Survey). [Employment rates of young persons not in education and training by educational attainment level and years since completion of highest level of education \(edat_lfse_24\)](#) Bemærk: Indikatoren afspejler beskæftigelsesfrekvensen for færdiguddannede i alderen 20-34 år, som har afsluttet en sekundæruddannelse på andet trin eller en postsekundær ikketertiær erhvervsrettet uddannelse for 1-3 år siden. Landene er vist i faldende orden på grundlag af værdierne for 2024. Lav pålidelighed for data for Malta, Bulgarien, Slovenien og Cypern. Ingen tilgængelige data for Luxembourg. Definitionen er forskellig for Frankrig og Spanien.

Det er fortsat en udfordring at nå målet for mobilitet på de erhvervsrettede uddannelser, målt i mobilitetsoplevelser for færdiguddannede fra en erhvervsrettet uddannelse på mellemløjt niveau. Mobilitetsfrekvensen på EU-plan udgjorde 5,3 % og 140 000 mobilitetsophold i 2023 (Figur 3), hvilket er en lille stigning i forhold til året før, hvor den udgjorde 5,0 % og 134 000 mobilitetsophold. Dette er dog stadig langt fra målværdien på 12 % for 2030 i Rådets henstilling "Et mobilt Europa" fra 2024.

Figur 3 – antal gennemførte mobilitetsophold for lærende på erhvervsrettede uddannelser, 2023

Kilde: Europa-Kommissionens beregninger baseret på data fra Erasmus+ Dashboard. Udtræk af (dato): juni 2025. Bemærk: Dataene vedrører antallet af lærende på erhvervsrettede uddannelser på mellemhøjt niveau, som har påbegyndt mobilitetsophold i udlandet i referenceperioden, og som er indberettet i Erasmus+ Dashboard. På grund af overgangen mellem de gamle og de nye Erasmus+-programmer foreligger skønnene for 2022 og 2023 kun på EU-plan og omfatter fremskrivninger baseret på historiske data. Dataene for 2023 er foreløbige.

Dette kan til dels forklares med budgetmæssige begrænsninger på europæisk og nationalt plan. F.eks. kunne budgettet, der var til rådighed under Erasmus+, i 2024 kun dække 57 % af efterspørgslen efter mobilitet blandt lærende og personale, hvilket tegner sig for en lavere procentdel end i de foregående år som følge af det stigende antal ansøgninger¹⁵. Arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager henstillingen "Et mobilt Europa" fremhævede desuden særlige udfordringer, der påvirker villigheden til at tage til udlandet, såsom de lærende på erhvervsrettede uddannelsers unge alder og psykologiske barrierer, der begrænser deres mulighed for at opholde sig i udlandet. Strukturelle hindringer forbundet med nationale regler og administrative begrænsninger begrænser også mobiliteten på de erhvervsrettede uddannelser. På trods af disse udfordringer ville den nuværende efterspørgsel allerede gøre det muligt at komme væsentligt nærmere opfyldelse af målene for mobilitet på de erhvervsrettede uddannelser. Nogle medlemsstater viser også lovende resultater. F.eks. nåede den samlede mobilitetsfrekvens blandt lærende på erhvervsrettede grunduddannelser i alderen 16-25 år i Finland op på 9 % i 2024 efter lanceringen af en ny gruppemobilitetsaktivitet for erhvervsrettet uddannelse under Erasmus+-programmet¹⁶.

3. Medlemsstaternes fremskridt med gennemførelsen af henstillingen

3.1 Generelle udfordringer ved gennemførelsen af reformer på erhvervsuddannelsesområdet

Analysen af gennemførelsen af prioriteterne inden for erhvervsrettet uddannelse i EU-medlemsstaterne viser, at der findes visse tværgående institutionelle, finansielle og kulturelle barrierer, som hæmmer udviklingen af erhvervsuddannelsessystemerne. Visse tværgående udfordringer forhindrer eller sinker en hurtig og fleksibel reaktion på ændringer på arbejdsmarkedet. Ansvar for de erhvervsrettede uddannelser samt opkvalificering og omskoling er ofte fordelt på flere ministerier, institutioner og forvaltningsniveauer og kræver solide koordineringsrammer og -foranstaltninger. Disse er ofte ikke på plads, og selv når de er det, kan de være ineffektive. Selv om den præcise institutionelle opbygning varierer fra land til land, deles ansvaret for de erhvervsrettede uddannelser mellem undervisnings-, arbejds-, beskæftigelses- og social- samt økonomi- og industriministerierne. Kombineret med byrdefulde og langvarige bureaukratiske processer og modstand mod forandring kan fragmenteret og ukoordineret arbejde forsinke reformer og innovation og begrænse hurtige og fleksible reaktioner på nye udfordringer.

Viden om færdigheder er en vigtig del af forvaltningen af erhvervsrettet uddannelse, men kun få lande investerer på dette område, hvilket hæmmer fleksibiliteten i reaktionen på hurtige ændringer på arbejdsmarkedet. Udviklingen af systemer til afdækning af færdighedsbehov,

¹⁵ Data fra Erasmus+ Dashboard (november 2025).

¹⁶ Cedefop (2025) *Finland: VET learner mobility on the rise*. Findes på: <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/finland-vet-learner-mobility-rise>.

som også omfatter systematisk anvendelse af sporing af færdiguddannede til erhvervsuddannelsespolitikker og kvalitetssikring, kræver en mere målrettet indsats¹⁷. Selv om landene arbejdede på at iværksætte eller udvikle rammer og processer for kvalitetssikring i overensstemmelse med principperne i den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne, er kvalitetssikringen af arbejdsbaseret læring og lærlingeuddannelser inden for de erhvervsrettede grunduddannelser stadig i udviklingsfasen. Desuden viser forskning, at forskellene mellem industriens udvikling og de eksisterende undervisningsplaners stivhed er en væsentlig hindring for integrationen af digitale og grønne færdigheder på erhvervsuddannelsesområdet¹⁸.

Erhvervsuddannelsessystemerne oplever vedvarende og skiftende kapacitetsbegrænsninger blandt deres undervisningspersonale. Dette kan til dels forklares med lavere lønninger og den lave anseelse, som hvervet som lærer og underviser inden for erhvervsrettet uddannelse nyder¹⁹, og dels med det pres, som det medfører, at lærergruppen bliver ældre²⁰. Ifølge Cedefop mener kun én ud af to undervisere på erhvervsrettede uddannelser, at deres skole støtter dem i deres løbende faglige udvikling²¹. Denne manglende støtte forhindrer lærere i effektivt at gennemføre nye undervisningsplaner, undervise i nye færdigheder såsom digitale eller grønne færdigheder og anvende innovative pædagogiske metoder, herunder metoder baseret på avancerede teknologier såsom virtual reality eller kunstig intelligens (AI).

Tilgængeligheden og bæredygtigheden af finansielle ressourcer udgør en anden udfordring. Mange initiativer (såsom erhvervsekspertisecentre), der har til formål at modernisere de erhvervsrettede uddannelser og udvikle innovative tilgange, er i høj grad eller fuldt ud afhængige af EU-finansiering og har ikke en ordning for langsigtet finansiering, når EU-finansieringen ophører.

I perioden 2021-2027 afsætter Erasmus+-programmet et vejledende budget på 400 mio. EUR til oprettelsen og udviklingen af erhvervsekspertisecentre, et europæisk flagskibsinitiativ til at styrke og udvikle erhvervsuddannelsessystemerne i Europa, hvilket vidner om et stærkt engagement i ekspertise inden for erhvervsrettet uddannelse i hele Europa.

Ud over Erasmus+ anslås det, at der i perioden 2021-2027 er afsat 62,2 mia. EUR samt

¹⁷ Kun BE-NL, CY, EE, FR, HR, HU, LV, MT, PL, RO, SI og SK medtager og melder om fremskridt med foranstaltninger, der har til formål at udvikle systemer til afdækning af færdighedsbehov, herunder sporing af færdiguddannede, i deres nationale gennemførelsesplaner.

¹⁸ Herrero, C., Arroyo Sagasta, A., Castaño Muñoz, J., Centeno, C., Coenen, J. *et al.* (2025) *Supporting the digital transformation of vocational education and training*. Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor. Findes på: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC141881>.

¹⁹ Ifølge pilotundersøgelsen i forbindelse med Cedefops europæiske undersøgelse af erhvervsskolelærere mener kun ca. 9 % af underviserne på erhvervsrettede uddannelser, at deres erhverv værdsættes. Forskning foretaget af OECD (2020) *Education at a Glance 2020: OECD Indicators* viser desuden, at undervisere på erhvervsrettede uddannelser i gennemsnit tjener næsten 11 % mindre end andre medarbejdere i den tertiære sektor.

²⁰ Herrero, C., Arroyo Sagasta, A., Castaño Muñoz, J., Centeno, C., Coenen, J. *et al.* (2025) *Supporting the digital transformation of vocational education and training*. Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor. Findes på: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC141881>.

²¹ Psifidou, I., Papazoglou, M. and Pouliakas, K. (2025) [Europe's first survey for VET teachers: Listening, learning, acting.](#)

national medfinansiering i EU-medlemsstaterne, herunder EU's bidrag på 40,4 mia. EUR fra Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og 12,1 mia. EUR fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) (herunder Interreg), herunder 8,6 mia. EUR i EU-bidrag, til finansiering af investeringer, infrastruktur og reformer inden for politikker for uddannelse og kompetenceudvikling, herunder erhvervsrettet uddannelse.

Stereotyper og den vedvarende opfattelse af, at erhvervsrettet uddannelse er mindre værdsat i samfundet, begrænser fortsat de erhvervsrettede uddannelsers tiltrækningskraft og optaget. For at illustrere dette viste OECD's undersøgelse af erhvervsuddannelsessystemerne fra 2023, at selv om studerende på erhvervsrettede uddannelser generelt klarer sig godt på arbejdsmarkedet, mener 70 % af de adspurgte, at erhvervsrettet uddannelse blot er rettet mod manuelt arbejde, på trods af bredden i de job, som en erhvervsrettet uddannelse kan føre til nu. Det særlige Eurobarometer 569 om de erhvervsrettede uddannelsers tiltrækningskraft (udkommer snart, offentliggørelse afventes) viser også, at selv om 50 % af unionsborgerne ville anbefale en ung at tage en erhvervsrettet uddannelse, før vedkommende påbegynder en ungdomsuddannelse, var 75 % enige i udsagnet om, at almen uddannelse på ungdomsuddannelsesniveau i deres land har et mere positivt image end erhvervsrettet grunduddannelse. Nogle lande arbejdede på at fremme ligestilling mellem kønnene, men der er mindre dokumentation for kønsinklusion og for modarbejdelse af kønsrelaterede fordomme ved valg af erhverv, afhængigt af deres nationale forhold og behov. Voksnes deltagelse i erhvervsrettet efter- og videreuddannelse hæmmes af lignende kønsrelaterede fordomme som de ovenfor nævnte, og af begrænset kendskab til de tilgængelige muligheder.

Internationalisering og mobilitet, som har potentiale til at fremme innovation og øge de erhvervsrettede uddannelsers tiltrækningskraft, er vokset til en vis grad²², men er fortsat fragmenteret, og mobilitetsmulighederne er fortsat underudviklede²³. Forskning har vist, at færdiguddannede fra en erhvervsrettet uddannelse med mobilitetsoplevelser fra udlandet melder, at de færdigheder, der er erhvervet i udlandet, har været nyttige i deres erhvervsmæssige karriere, hvilket understøtter deres beskæftigelsesegnethed²⁴. Ifølge Cedefop er internationale muligheder (herunder mobilitet) desuden forbundet med større tiltrækningskraft for de erhvervsrettede uddannelser²⁵. Mobilitet blandt personale på erhvervsrettede uddannelser, såsom lærere, undervisere og vejledere, er mindre udviklet end mobilitet blandt lærende. Selv om der meldes om visse initiativer og projekter, er internationaliseringen fortsat ujævnt fordelt og kun svagt forankret i de nationale

²² Kun AT, CY, DE, DK, EE, EL, HR, LV, PT og PL melder om foranstaltninger, der har til formål at øge internationaliseringen, i deres nationale gennemførelsesplaner.

²³ Kun AT, BE-NL, DE, DK, FR, HR, LT, LV, MT, NL og PL melder om foranstaltninger, der har til formål at øge mobiliteten blandt lærende og personale, i deres nationale gennemførelsesplaner.

²⁴ Fassl, A., Kirsch, M., Pachocki, M. and Zabko, O. (2020) *Tracing VET graduates with foreign mobility experience*. Warsaw: Foundation for the Development of the Education System (FRSE). Findes på: <https://erasmusplusresearch.eu/research/tracing-vet-graduates-foreign-mobility-experience>.

²⁵ Cedefop (u.d.) *VET mobility prospects increases VET attractiveness*. Findes på: <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-toolkit-tackling-early-leaving/resources/vet-toolkit-upskilling-pathways/best-practices/vet-mobility-prospects>.

erhvervsuddannelsessystemer, på trods af dens strategiske betydning for tiltrækningskraft og ekspertise, som det fremgår af Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse.

3.2 Samlet vurdering af fremskridtene og prioriterede områder for fremtiden

Der er gjort betydelige fremskridt i EU-medlemsstaterne hen imod de fælles prioriteter, der er fastsat i Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse og bekræftet i de nationale gennemførelsesplaner. På trods af den afgørende rolle, som erhvervsrettet uddannelse spiller med hensyn til at tackle udfordringerne i forhold til både inklusion og på arbejdsmarkedet – herunder manglen på kvalificeret arbejdskraft, en aldrende arbejdsstyrke samt sikring af en retfærdig grøn og digital omstilling – er der stadig nogle uløste udfordringer. Dette underminerer fortsat de erhvervsrettede uddannelsers potentiale til at fremme inklusiv og bæredygtig vækst og konkurrenceevnen. Et andet presserende spørgsmål, der begrænser de erhvervsrettede uddannelsers bidrag til økonomisk vækst, er de vedvarende mangler med hensyn til adgang og resultater inden for erhvervsrettet uddannelse – hvad enten det vedrører at sikre kønsinklusion, effektivt støtte udsatte grupper eller udvide mulighederne for livslang læring.

Medlemsstaterne har gjort en stor indsats for at gøre erhvervsuddannelsessystemerne fleksible og modstandsdygtige med hensyn til at tilpasse sig hurtige ændringer på arbejdsmarkedet (Prioritet 1), men der er stadig visse udfordringer. Der er navnlig gjort fremskridt med at modernisere standarder, undervisningsplaner og erhvervsuddannelsesprogrammer for at opnå en afbalanceret blanding af erhvervsmæssige færdigheder og nøglekompetencer, med særligt fokus på den systematiske integration af digitale færdigheder. Der er behov for en større indsats for at tilpasse erhvervsuddannelsesprogrammerne og undervisningsplanerne fuldt ud til arbejdsmarkedets behov, navnlig i betragtning af megatendenser som stigende digitalisering og automatisering samt omstillingen til en kulstofneutral økonomi. Denne indsats vil fortsat være vigtig, navnlig i forbindelse med den stigende digitalisering og den udbredte anvendelse af AI. En nylig analyse fra Cedefop af onlinejobannoncer i EU-medlemsstaterne tyder på, at erhverv, der er baseret på fysisk tilstedeværelse, manuelle færdigheder og praktisk anvendte tekniske færdigheder, såsom teknikerarbejde, mekanikerarbejde, byggefagene og transportarbejdere, har oplevet, at deres andel af ledige stillinger er steget²⁶. Dette tyder på, at selv om erhvervelse af digitale færdigheder og AI-færdigheder er vigtig for at følge med arbejdsmarkedets udvikling, er der fortsat efterspørgsel efter visse erhvervsuddannelsesrelaterede erhverv, selv om indførelsen af kunstig intelligens steget.

Landene i hele EU styrker indsatsen for at sikre, at eleverne tilegner sig solide grundlæggende færdigheder gennem hele deres erhvervsrettede uddannelse. Gennemførelsen er imidlertid fortsat uensartet, og mange elever påbegynder og afslutter stadig deres erhvervsuddannelse uden tilstrækkelige færdigheder i læsning, regning, naturvidenskab, digitale færdigheder og medborgerskabsfærdigheder, herunder medie- og IT-kendskab, som er afgørende både for

²⁶ Cedefop (2026) *Reverse gear: how AI is bringing vocational occupations back*. Findes på: <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/reverse-gear-how-ai-bringing-vocational-occupations-back>.

beskæftigelsesegnethed og aktiv deltagelse i samfundet. Samtidig begrænser manglen på kvalificerede erhvervsuddannelseslærere og -undervisere, navnlig dem, der er i stand til at integrere grundlæggende færdigheder i den erhvervsrettede læring, en effektiv gennemførelse. Dokumentation fra PISA tyder også på, at mange elever påbegynder en erhvervsrettet uddannelse med mindre gode grundlæggende færdigheder end deres ligestillede under almen sekundæruddannelse²⁷. Blandt de lande, hvor det er muligt at foretage sammenligninger, klarer studerende på erhvervsrettede uddannelser sig ofte væsentligt ringere end deres ligestillede på de almene uddannelser, undertiden på grund af f.eks. tidlig opdeling.

Desuden er fremskridtene ujævnt fordelt med hensyn til udbredelse af færdigheder inden for videnskab, teknologi, teknik og matematik (STEM-fagene). På erhvervsrettede uddannelser på mellemhøjt niveau er kun 36,3 % af alle elever i hele EU tilmeldt STEM-programmer, hvilket er 8,7 procentpoint under det foreslåede mål på EU-plan for 2030 på mindst 45 %. Inden for STEM-fagene er de fleste studerende på erhvervsrettede uddannelser koncentreret inden for områder som teknik, fremstilling og byggeri. Informations- og kommunikationsteknologi (IKT) udgør en betydelig andel af deltagelsen i uddannelser inden for fagområder som videnskab, teknologi, teknik og matematik i lande som Portugal, Malta, Polen og Italien. Omvendt tiltrækker området naturvidenskab, matematik og statistik en meget lille andel af studerende på erhvervsrettede uddannelser i hele EU.

På trods af udvidelsen af arbejdsbaseret læring og mulighederne for lærlingeuddannelse melder nogle lande om et fald i antallet af lærlinge eller om et begrænset antal lærlinge²⁸ i modsætning til tidligere perioder, hvor manglen på lærepladser var hovedproblemet. Udvidelsen af lærlingeuddannelser til at omfatte voksne og til videregående uddannelse har udviklet sig, men optaget er stadig begrænset. Arbejdsbaseret læring inden for erhvervsrettet uddannelse er også mere udbredt inden for visse fag (navnlig sundhed og landbrug) end andre²⁹. Politikkerne kunne i højere grad tage højde for manglende balance og misforhold mellem efterspørgsel efter og udbud af virksomhedspraktik og investere i underviseres faglige udvikling internt inden for pædagogik og støtte til elever fra udsatte grupper. Et andet område, der kan udvikles yderligere, er samarbejdet mellem de erhvervsrettede uddannelser og industrien. Dette kunne bidrage til at øge både udbredelsen af lærlingeuddannelser og sikre overensstemmelse mellem udbud af erhvervsrettede uddannelser og de færdigheder, der er behov for på arbejdsmarkedet.

Landene har vist deres engagement i at styrke fleksibiliteten og udviklingsmulighederne inden for erhvervsrettet uddannelse (Prioritet 2) og øge mulighederne for opkvalificering og omskoling, men mange initiativer befinder sig stadig på

²⁷ OECD (2023) *Education at a glance 2023: OECD indicators*. Paris: OECD Publishing. Findes på: <https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/>.

²⁸ Lande som DE, FR, IT og AT melder om et fald i eller begrænset anvendelse af lærepladser i nogle sektorer. EL, HU, CZ og RO er også blandt de lande, hvor arbejdsbaseret læring, herunder lærlingeuddannelser, vinder langsomt frem.

²⁹ Europa-Kommissionen (2025) *Rapporten om uddannelsesovervågning 2025: Sammenlignende rapport*. Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor. Findes på: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/30c1ccaa-bfdd-11f0-a612-01aa75ed71a1>.

undersøgellesstadiet. Denne fleksibilitet fremmes ved at anlægge læringsresultatbaserede tilgange, modulopbygge uddannelsesplaner og programmer, indføre mikroeksamensbeviser og delvise kvalifikationer samt øge mulighederne for validering og anerkendelse af læringsresultater, der er opnået uden for de formelle systemer. Landene diversificerer læringsmetoderne ved at styrke infrastrukturen for digital og blandet læring og undersøger banebrydende uddannelsesteknologier som virtual reality og kunstig intelligens. En sådan integration af nye teknologier i erhvervsrettede uddannelser kan effektivt afhjælpe den forskel, der er mellem uddannelsesudbud og arbejdsmarkedets skiftende behov, men der er også begrænsninger, herunder bl.a. behovet for at holde trit med den hurtige teknologiske udvikling i industrien og med de investeringer i udstyr, der er behov for³⁰. Foranstaltninger vedrørende mikroeksamensbeviser og anvendelsen af avancerede teknologier befinder sig stadig på et tidligt stadie og har endnu ikke nået deres fulde potentiale på erhvervsuddannelsesområdet. De lande, der endnu ikke er kommet videre på disse områder, ville have gavn af at fremskynde lovgivningsmæssige tiltag, afprøve digitale platforme, der leverer uddannelsesindhold og interaktive ressourcer, og fremme gensidig anerkendelse af mikroeksamensbeviser i hele EU³¹.

Europæiske gennemsigthedsværktøjer har til formål at give arbejdsgivere og andre interessenter mere viden om erhvervsrettet uddannelse. Blandt de vigtigste konklusioner i evalueringen af EQF i 2024 var, at EQF er et veletableret referencepunkt, som er almindeligt anerkendt blandt institutioner, der arbejder med kvalifikationer³². EQF og dertil knyttede nationale kvalifikationsrammer er centrale redskaber til at gøre erhvervsuddannelseskvalifikationer mere gennemsigtige både nationalt og på tværs af grænser med hensyn til deres niveau og indhold. Europass, et EU-værktøj til karriereplanlægning og livslang læring, hjælper lærende på erhvervsrettede uddannelser med at kommunikere om deres kvalifikationer og færdigheder, også i forbindelse med arbejdskraftens mobilitet. Den uensartede gennemførelse af disse instrumenter hæmmer imidlertid gennemsigtheden af og forståelsen for kvalifikationer og færdigheder i hele EU. Erfaringerne fra evalueringen af Europass i 2024 viser bl.a., at dataanalysen og kunstig intelligens i Europass kunne videreudvikles, hvilket ville bidrage til at tackle manglen på færdigheder og arbejdskraft, som særligt berører den erhvervsfaglige beskæftigelse³³.

³⁰ Herrero, C., Arroyo Sagasta, A., Castaño Muñoz, J., Centeno, C., Coenen, J. *et al.* (2025) *Supporting the digital transformation of vocational education and training*. Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor. Findes på: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC141881>.

³¹ Kun BE-NL, DE, FI, HR, HU, LV, MT, NL, PL, PT og SK melder om fremskridt med foranstaltninger i deres nationale gennemførelsesplaner til fremme af mikroeksamensbeviser og delvise kvalifikationer, mens kun AT, BE-FR, BE-NL, BG, CY, DE, DK, ES, HU, LU, NL, PL og PT melder om fremskridt med hensyn til udvikling af digitale platforme og læringsressourcer.

³² Europa-Kommissionen (2024) *European Commission publishes evaluations of Europass and the European Qualifications Framework*. Findes på: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/news/european-commission-publishes-evaluations-europass-and-european-qualifications-framework-2024-03-27_en.

³³ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen og virkningen af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2018/646 af 18. april 2018 om en fælles ramme for bedre tjenester vedrørende færdigheder og kvalifikationer (Europass) Findes på: [EUR-Lex – 52024DC0135 – DA – EUR-Lex](#).

Voksnes deltagelse i uddannelse er fortsat lav i mange lande³⁴. Selv om medlemsstaterne i stigende grad retter fokus mod livslang læring, var andelen af deltagere i 2022 ifølge voksenuddannelsesundersøgelsen kun på 39,5 %, med store udsving fra land til land. Dette ligger under målet³⁵ på mindst 60 % senest i 2030 på EU-plan. Det er vigtigt, at erhvervsrettet efter- og videreuddannelse imødekommer alle voksnes lærings- og udviklingsbehov. Desuden kan den yderligere gennemførelse af livslang vejledning, validering af tidligere læring, mikroeksamensbeviser og delvise kvalifikationer sammen med veludformede incitamenter for både enkeltpersoner og arbejdsgivere styrke de lærendes deltagelse og den støtte, de får. Det er også afgørende at overvåge deltagelsen og sikre synergier og koordinering mellem forskellige udbydere.

Der er konstateret visse fremskridt med hensyn til fremme af innovation og vækst og forberedelse af de lærende på den digitale og den grønne omstilling (Prioritet 3). Nogle lande moderniserer erhvervsuddannelsesinfrastrukturen ved at investere både i digitale platforme til uddannelse og læring og i fysiske faciliteter³⁶, så de bringes i overensstemmelse med de aktuelle behov i erhvervslivet. Dette omfatter investeringer i IKT-infrastruktur og moderne udstyr samt integration af avancerede teknologier inden for erhvervsrettet uddannelse. Støtte til erhvervsekspertisecentrene er stadig begrænset, men udvides gennem oprettelsen af nye centre eller udviklingen af eksisterende centre, ofte ved hjælp af EU-støtte og -finansiering.

En nylig analyserapport om udvalgte projekter vedrørende erhvervsekspertisecentre under Erasmus+ viser, at disse kan fungere som strukturelle katalysatorer for omstillingen inden for erhvervsrettet uddannelse, f.eks. gennem innovation inden for undervisning og læring, tilpasning af de erhvervsrettede uddannelser til arbejdsmarkedet og behovet for færdigheder samt styrket samarbejde mellem centrale interessenter. Til at videreudvikle initiativet og dets virkninger fremlægges der i rapporten en række anbefalinger vedrørende inddragelse af offentlige myndigheder og større inddragelse af lærende og arbejdstagere samt diversificering af finansieringen, styrkelse af forbindelserne til andre initiativer og organer som pagten for færdigheder og Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsuddannelse, opskalering af pædagogisk innovation og en afbalanceret integration af digitale og grønne færdigheder på tværs af alle økonomiske sektorer.

Medlemsstaterne har gennemført foranstaltninger for at sikre, at erhvervsrettet uddannelse er et attraktivt valg baseret på et moderne og digitaliseret udbud af færdigheder (Prioritet 4). På trods af indsatsen og målrettede tiltag på tværs af landene udgør det stadig en væsentlig hindring for øget deltagelse i både de erhvervsrettede grund- og efteruddannelser, at opfattelsen er, at de erhvervsrettede uddannelser har en lavere status end

³⁴ Ifølge de seneste tilgængelige data fra voksenuddannelsesundersøgelsen (2022) ligger BG, EL, RO, PL, CZ, HR, SI, LT, CY, IT, PT, LV, ES, BE, MT, ET og LU fortsat under målet på EU-plan for 2025 på 47 % for voksne i alderen 25-64 år, der har deltaget i læringsaktiviteter i de seneste 12 måneder.

³⁵ Målet stammer fra Rådets konklusioner fra 2021 om en ny europæisk dagsorden for voksenuddannelse 2021-2030. Se også handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder.

³⁶ AT, BE-NL, BG, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, PL, PT og SI melder om fremskridt med foranstaltninger med fokus på modernisering af infrastrukturen i deres nationale gennemførelsesplaner.

de almene og akademiske uddannelser. Støtte til innovation og internationalisering kan være en vigtig drivkraft for at øge de erhvervsrettede uddannelsers tiltrækningskraft. En styrkelse af erhvervsrettede uddannelsers positive image – og dermed en forbedring af deres tiltrækningskraft – kan også støttes yderligere ved målrettet at fremhæve det positive ved dem og de færdiguddannedes beskæftigelsesudsigter. Det kan f.eks. være i form af oplysningskampagner, deltagelse i internationale fagkonkurrencer, livslang vejledning og mobilitetsmuligheder.

Landene har arbejdet på at støtte underviserne på erhvervsrettede uddannelser, men erhvervets lave tiltrækningskraft lægger fortsat pres på erhvervsuddannelsessystemerne. De foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet, omfatter udvidelse af erhvervsuddannelsesprogrammer til højere kvalifikationsniveauer (EQF-niveau 5-8), øgede muligheder for skift mellem erhvervsrettede uddannelser og videregående uddannelse og investeringer i løbende faglig udvikling for undervisere på erhvervsrettede uddannelser. De foreliggende oplysninger tyder imidlertid på, at der mangler systemiske tilgange til at dække undervisernes komplekse læringsbehov. Dette omfatter systematisk overvågning af deres faglige udvikling med hensyn til indhold og indvirkning på undervisningspraksis.

En styrkelse af undervisernes færdigheder og kompetencer ville kræve en systemisk og mangesidet løbende faglig udvikling, som ofte er uensartet og ikke dækker alle områder. For at afhjælpe manglen på undervisere og forbedre erhvervets image kunne landene arbejde på at gøre det lettere at komme ind på læreruddannelsen, lette valideringen og anerkendelsen af kvalifikationer, forbedre arbejdsvilkårene og tilpasse lønningerne, undersøge svingdøre mellem erhvervsmæssig beskæftigelse og undervisning, herunder modeller med "blandede lærere" (blended teachers), som hidtil ikke har været undersøgt nærmere, og tilbyde forskelligartede og tilstrækkelige faglige udviklingsmuligheder, herunder virksomhedspraktik og adgang til internationale mobilitetsoplevelser for personale. Herning-erklæringen efterlyser også fokus på undervisernes mentale trivsel, et område, som ikke er blevet tilstrækkeligt undersøgt.

Selv om fremskridt med hensyn til fremme af lige muligheder og kønsinkluderende erhvervsuddannelsessystemer anses for beskedne (Prioritet 5), gennemfører landene målrettede foranstaltninger for udsatte grupper. Erasmus+ støtter udviklingen af overførbare færdigheder, såsom kommunikation, tilpasningsevne og interkulturelle kompetencer, gennem mobilitet for lærende og personale på erhvervsrettede uddannelser, samarbejdspartnerskaber og kapacitetsopbyggende aktiviteter. Samtidig er der mindre dokumentation for fremskridt med hensyn til kønsinklusion og modarbejdelse af kønsrelaterede fordomme ved valg af erhverv. Manglen på kønsmæssig balance og underrepræsentationen af kvinder inden for STEM-fagene og på erhvervsuddannelserne har betydelige konsekvenser for arbejdsmarkedet, såsom vedvarende mangel på kvalificeret arbejdskraft, begrænset økonomisk produktivitet og øgede strukturelle uligheder i beskæftigelse og løn. Det er vigtigt at få gjort noget ved inklusionen på erhvervsuddannelserne for at sikre, at udsatte grupper (f.eks. langtidsledige, personer med handicap og unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse) kan gennemføre tilstrækkelig og relevant uddannelse, så de er godt rustet til at komme ind på arbejdsmarkedet,

hvilket øger den samlede beskæftigelsesfrekvens og produktivitet samt reducerer fattigdomsraten. Til at sikre inklusion skal effektive erhvervsuddannelsessystemer yde målrettet støtte baseret på de lærendes behov, styrke adgangen til stabile kvalitetsarbejdspladser og udvide mulighederne for inkluderende arbejdsbaseret læring.

Lande, der fokuserer på kvalitetssikring inden for erhvervsrettet uddannelse (Prioritet 6), har også gjort visse fremskridt. Omkring halvdelen af landene har arbejdet med nye strategier for at bringe de nationale kvalitetssikringssystemer i overensstemmelse med EQAVET-prioriteterne, styrke erhvervsuddannelsesudbyderes selvevaluering (f.eks. interne evalueringsprocesser, løbende forbedring og feedbackordninger) og øget inddragelse af interessenter i forvaltningen. Kontinuitet og øgede investeringer er afgørende for opfyldelse af målsætningerne for denne prioritet og for at frigøre deres fulde potentiale til gavn for de lærende og erhvervsuddannelsessystemerne.

Arbejdsmarkedets parter spiller en central rolle i forvaltningen og gennemførelsen af erhvervsuddannelsespolitikker og bidrager til politikudformning, udformning af undervisningsplaner, kvalitetssikring, finansieringsafgørelser og karrierevejledning. Der er mulighed for yderligere at styrke deres rolle i gennemførelsen af foranstaltninger med fuld respekt for arbejdsmarkedets parter uafhængighed. Dette er navnlig tilfældet med hensyn til afdækning af færdighedsbehov og afdækning af færdighedsbehov, udbud af lærlingeuddannelser og beskæftigelsesmuligheder for udsatte grupper, omskoling og opkvalificering samt anerkendelse og validering af ikkeformel og uformel læring.

4. Konklusion

Rapporten om gennemførelsen af Rådets henstilling fra 2020 om erhvervsrettet uddannelse i alle medlemsstaterne viser et blandet billede af de fremskridt, der er gjort, og af de vedvarende udfordringer og fremhæver både erhvervsuddannelsernes potentiale og svagheder i forhold til at fremme en inkluderende og bæredygtig udvikling, som er nøje tilpasset arbejdsmarkedets behov. Selv om mange medlemsstater har iværksat vigtige reformer, ofte ved at udnytte mulighederne for EU-støtte og EU's finansieringsmuligheder, foregår modernisering og fremskridt i et ujævnt tempo. Der er fortsat mangel på digitale færdigheder, herunder i integrationen af teknologier som kunstig intelligens, afdækning af færdighedsbehov, arbejdsbaseret læring/lærlingeuddannelser, underviserkapaciteten på erhvervsuddannelserne samt den vedvarende lave samfundsmæssige anseelse og tiltrækningskraft af de erhvervsrettede uddannelser, hvilket fører til manglende overensstemmelse mellem færdigheder og arbejdsmarkedets behov. For at udnytte de erhvervsrettede uddannelsers potentiale bedst muligt i forhold til at støtte EU's konkurrenceevne skal ekspertisen inden for erhvervsuddannelse og styrkede partnerskaber med virksomheder og arbejdsmarkedets parter fremmes. Mobilitetsmuligheder for lærende på erhvervsrettede uddannelser og internationalisering bør også styrkes. Et andet område, hvor der er behov for yderligere opmærksomhed, er udbredelsen af grundlæggende færdigheder og medborgerskabskompetencer samt STEM-kompetencer, som er afgørende for at fremme

beskæftigelsesegnethed blandt færdiguddannede fra en erhvervsrettet uddannelse³⁷ og sikre tilpasning til arbejdsmarkedets behov. Den kommende europæiske strategi for erhvervsrettet uddannelse vil bane vejen for håndtering af alle disse udfordringer.

³⁷ Confederation of German Employers' Associations (BDA) (2025) *For our democracy – democracy education throughout all levels of education*. Findes på: <https://www.arbeitgeber.de>.